

opatřila takovou pečeť. V tomto příkaze dle stížnosti jest spatřovati všeobecný jazykově právní pokyn, který není právní moci schopný a závazný, a ke kterému politický úřad nebyl oprávněn.

Námítku tuto také nelze uznati důvodnou. Stížnost nemá pravdu v tom, činí-li rozdíl mezi provu větou a druhou odst. 2 čl. 82 jaz. nař. v tom smyslu, že prvá věta ukládá obci poříditi si a míti pečeť dvojjazyčnou, kdežto prý druhá věta takové povinnosti nevyslovuje, nýbrž zavazuje prý obec takové pečeti v konkrétním případě použití. Správný a zřejmě nutný smysl citované druhé věty, že pro určité tam vyjmenované písemnosti musí býti užíváno pečeti se slovní vyplní stejných rozměrů a stejné úpravy i v jazyku státním, jest ten, že vedle příp. jiné úpravy pečeti musí obec míti také pečeť v takové úpravě, v jaké jí má používati pro zmíněné písemnosti, a konečně, nemá-li dosud takové pečeti vůbec, že si ji musí opatřiti.

V projednávaném případě politický úřad k podané stížnosti, že obec v návěštních tabulkách užívá razítka pouze německého, vydal zmíněný příkaz. St-lka v řízení správním netvrdila, ani nyní netvrdí, že obecní pečeť odpovídající předpisu čl. 82 odst. 2 věty 2 jaz. nař. v době vydání příkazu I. stolicí měla, ano k dotazu úřednímu výslovně zprávou z 12. září 1928 prohlásila, že již v době vydání příkazu I. stolice a dosud výlučně používá obecní pečeti jen německé. Rovněž nevyskytlo se se strany této obce tvrzení, že by u ní písemnosti v cit. předpisu předpokládané nepřicházely v úvahu a že by proto takové pečeti u ní vůbec nebylo třeba.

Za tohoto stavu pak není pochybnosti o tom, že jde zde o zjištění porušení cit. předpisu jaz. nařízení a že dotýčný příkaz, daný st-lce, aby si opatřila obecní pečeť v předepsané jazykové úpravě a aby jí užívala ve vyhláškách, jež obec vydává v jazyku státním a menšinovém, není všeobecným jazykově právním pokynem, nýbrž konkrétním správním aktem, vydaným politickým úřadem v mezích čl. 97 odst. 1 jaz. nař. (srov. Boh. A 8070/29, 8074/29, 8072/321).

Má-li napadené rozhodnutí již náležitou oporu v čl. 97 odst. 1 jaz. nař., netřeba se zabývati ještě dále čl. 85 jaz. nař.

Č. 10.362.

S a m o s p r á v a o k r e s n í: Může okresní hejtman zastaviti a zemský president zrušiti usnesení okresního zastupitelstva, aby okres přistoupil za člena »Českého zemského svazu obcí, měst a okresů«?

(Nález ze dne 20. února 1933 č. 12.663/30.)

V ě c: Dr. Leopold E. a spol. v K. proti ministerstvu vnitra o členství okresu K. v »Českém zemském svazu obcí, měst a okresů v Praze«.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okresní zastupitelstvo v K. se usneslo ve schůzi konané dne 11. září 1929, aby okres K. přistoupil za člena »Českého zemského svazu obcí, měst a okresů v Praze«. Usnesení to bylo na základě § 97 odst. 1 zák. o organizaci politické správy č. 125/27 okresním hejtnanem zastaveno a výměrem zem. presidenta v Praze ze 16. října 1929 zrušeno, poněvadž jím okresní zastupitelstvo vybočilo z mezí své působnosti.

Odvolání st-lů z výměru toho min. vnitra nař. rozhodnutím nevyhovělo v podstatě z těchto důvodů: Zákon o organizaci politické správy omezuje hospodářskou a správní působnost okresních zastupitelstev zásadně na správní obvod, pro který je zastupitelstvo zřízeno. Podle § 75 odst. 1 tohoto zák. náležejí do působnosti okresního zastupitelstva všeliké záležitosti vnitřní, jež se dotýkají společného prospěchu okresu a jeho obyvatelů, nebo jež přesahují zájem jednotlivých obcí nebo jejich silami nemohou býti obstarány, pokud nepojalo záležitostí těch do své činnosti zastupitelstvo zemské. Od tohoto zásadního omezení působnosti okresního zastupitelstva na vlastní územní obvod stanoví se výjimka jedině v odstavcích 3. a 4. cit. § 75, kde se za určitých podmínek připouští sdružování několika okresů k provedení společných zařízení neb opatření a k společnému provádění podniků elektrárenských. Z výjimečné povahy tohoto ustanovení plyne, že musí býti vykládáno restriktivně, a že tudíž mimo případy tam uvedené platí bezvýhradně zmíněné zásadní omezení působnosti okresního zastupitelstva na vnitřní záležitosti okresu, pro který bylo zřízeno. Je proto nepřípustno rozšiřovati působnost okresního zastupitelstva mimo okres vzájemným sdružováním okresů, neboť jen, pokud jde o úkoly přikázané okresu v §§ 75—77 org. zák., uznává se okres v § 78 téhož zák. za osobu právnickou. Záležitosti, které se týkají společných zájmů a prospěchů několika okresů, nejsou záležitostmi vnitřními toho kterého okresu, nenáležejí tudíž do působnosti okresního zastupitelstva, a nemůže proto v nich okres jako právnická osoba vystupovati. Zmíněná všeobecná zásada má platnost, poněvadž zákon neustanovuje jinak, nejen pro zásadní omezení sdružování okresů v oboru veřejnoprávním, nýbrž i spolčování ve smyslu spolkových zákonů, pokud jde o spolkovou činnost mimo obvod působnosti příslušného okresního zastupitelstva, takže i v tomto ohledu postrádá okres vůbec vlastnosti právnické osoby.

Stížnost namítá, že okres svým členstvím v Českém zemském svazu obcí, měst a okresů nebude vyvíjeti žádnou činnost mimo obvod své působnosti, nýbrž, že i tu ve skutečnosti jde o vnitřní záležitost okresu, dotýkající se společného jeho prospěchu a prospěchu jeho obyvatelů, tudíž o úkol okresnímu zastupitelstvu v § 75 org. zák. přikázaný a dále, že z odstavců 3 a 4 tohoto §, které upravují sdružování okresů k provedení společných zařízení a opatření, nebo k společnému provádění podniků pro výrobu a rozvod elektrické energie, nelze vyvozovati omezení spolčovacího práva okresů, zaručeného v § 113 ústavní listiny.

Nss shledal stížnost důvodnou.

Podle svrchu podaného odůvodnění nař. rozhodnutí vychází min. z toho, že záležitosti, jež se týkají společných zájmů a prospěchu více okresů, nejsou vnitřními záležitostmi jednotlivých okresů, a že proto okresy ne-

mají právní způsobilosti státi se členy spolku, jehož účelem je takovéto společné zájmy hájiti a podporovati. K úsudku tomu dospívá žal. úřad nikoli přímo z ustanovení odstavce 1 § 75 org. zák., v němž se všeobecně určuje obor hospodářské působnosti okresních zastupitelstev, nýbrž z ustanovení odstavců 3 a 4 tohoto §, v nichž vidí výjimku z odstavce 1., dovolující okresům rozšiřovati svou působnost i mimo okres vzájemným sdružováním, z této výjimky pak usuzuje na pravidlo, že jinak jest působnost okresního zastupitelstva omezena na vnitřní záležitosti okresu, kterými však po jeho názoru nejsou ty, jež se týkají společných zájmů a prospěchu více okresů.

Tento závěr jest, jak nss vyslovil již v nál. z 16. prosince 1932 č. 16.833/32 logicky pochybený. V odstavci 3 § 75 org. zák. se totiž stanoví, že k lepšímu obstarávání úkolů výše (t. j. v odstavcích 1. a 2.) uvedených může býti i několik okresních zastupitelstev usnesením zemského zastupitelstva se souhlasem zemského presidenta spojeno ku provedení společných zařízení neb opatření, v odstavci 4 pak se ustanovuje, že se chválením min. vnitra a příslušných odborných min. mohou se okresní zastupitelstva, třebaž v různých zemích ležící, sdružit ke společnému provádění podniků pro výrobu a rozvod elektrické energie. V obou těchto případech nepřestává však každé ze spojivších nebo sdruživších se zastupitelstev obstarávati jen úkoly své vlastní. Plyne to nade vší pochybnost z úvodních slov odstavce 3: »K lepšímu obstarávání úkolů výše uvedených . . .«, t. j. úkolů, které podle předcházejících odstavců 1 a 2 patří do působnosti každého jednotlivého okresu. Dotčené spojení nebo sdružení neznamena tedy, že by každý jednotlivý na něm zúčastněný okres bral na sebe péči i o to, aby také ostatní zúčastněné okresy dostály svým zákonným úkolům, nýbrž jedině to, co se podává ze slovního znění zákona, totiž, že každý z těchto okresů plní toliko své úkoly pomocí společného zařízení, které je pro něj, stejně jako pro ostatní účastníky, výhodnější.

Není-li podle toho, co řečeno, v odstavcích 3 a 4 § 75 org. zák. výjimky, jakou v nich spatřuje žal. úřad, nelze z nich úsudkem a contrario vyvoditi žádné pravidlo, zejména pak ne pravidlo, že vnitřními záležitostmi jednoho okresu nejsou, jak má za to min., ony záležitosti, které jsou společné se zájmy jiných okresů a tedy shodné a souběžné více okresům.

Z předeslaných vývodů vyplývá, že nař. rozhodnutí spočívá na mylném výkladu zákona.

Č. 10.363.

Samospráva obecní: I. Obec je oprávněna zřizovati fondy na krytí budoucích potřeb obecních, ať již k určitému účelu má býti použito celého fondu nebo jen výnosu jeho. — **II.** I mimořádné výdaje obecní mohou býti hrazeny výdaji řádnými.

(Nález ze dne 20. února 1933 č. 3440/31.)